

בקבוצת "והחזיקו"

הנני מחניכי "השומר הצעיר" בגליציה ומקבוצת העולות הראשונה מעיר מולדתי — סטרי בתקופת העלייה השלישית. עליתי ארצה בשנת 1921 עם קבוצה של שבע בנות שהתפרסמה בכיבוש עבודה בכביש — עבור חברות. מוצאי מבית אדוק, ורק בהסתר ללא נטילת רשות מההורים יצאתי מהבית ועליתי. הנוער בעירנו היה ברובו ציוני והאוירה הציונית בעיר השפיעה גם עלי. עלינו בדרך וינה-טרייסט, הדרך המקובלת אז של העלייה החלוצית.

בספרו של צבי לבנה "פרקי עלייה שלישית", מסופר על שתי קבוצות של שבע בנות-חלוצות, אשר זו אחר זו השתלבו בעבודה בכביש הודות למסירותן והתלהבותן — למרות חששות המוסדות מפני הליכתן של בנות ישראל ענוגות לעבודה קשה זו. אני השתייכתי לקבוצה שנתנו לה שם "והחזיקו", רמז לשבע בנות שהחזיקו בגבר אחד, כי היה בינינו בחור יחידי. הבנות של קבוצת "בת שבע" ושל קבוצת "והחזיקו" עבדו בניפוץ חצץ, הצטיינו והגיעו לשיא במכסת התוצרת היומית, דומה למכסת הבחורים המנוסים בעבודה זו. עבדנו בתחילה בכביש נצרת-עפולה. גרנו באוהל בלי מיטות וישנו על הקרקע. מארגזים סידרנו ריהוט ארעי, אף גינה לפני האוהל וסמל התנועה מחצץ. רבים באו והתפלאו על "מאהל הבנות". בגדי עבודה לא קיבלנו. במהרה נקרעו הנעלים הקלות, שהבאנו איתנו מהגולה ובאין החלפה, חיתלנו את רגלינו בסמרטוטים והמשכנו לעבוד. כשנה וחצי נמשכה עבודתנו בכביש הזה. למרות מצבנו הדחוק לא רצינו לקבל מתנות מתיררים שונים, אשר ריחמו עלינו והציעו לנו בגדים חדשים או נעלים חדשות. לאחר שנגמרה העבודה בכביש נצרת-עפולה עברנו לפתח תקווה, שם עבדנו זמן מה בקטיף שקדים. כאשר נגמרה גם העבודה הזאת חזרנו לעבודה בכביש — הפעם בכביש ג'נין. לאחר שהקבוצה שלי התפזרה הצטרפתי לפלוגה אחרת והמשכתי בסלילת הכביש חיפה — נווה שאנן.

לאחר זמן הצטרפתי ל"קבוצת כברה", שעבדה בכיבוש ביצות בסביבת מעגן-מיכאל של היום. היינו שתי חברות בפלוגה, ניהלנו את משק הבית ואף טיפלנו במשק עזר קטן שכלל: פרות, גן-ירק ועוד. שם חליתי בקדחת וכאשר החלמתי הצטרפתי ל"שומריה" — מחנה חלוצים מהשומר הצעיר בסביבת חיפה.

לאחר זמן — הצטרפתי, מסיבות אישיות, לקיבוץ עין-חרוד (כפי שנקרא אז הקיבוץ המאוחד) ונשלחתי לפלוגת עין-טבעון. בינתיים — ואני אם — חייתי כשנה וחצי במשק עין-חרוד. לאחר מכן נשלחנו לפלוגת ירושלים, פלוגת החוצבים. הפלוגה כידוע לא החזיקה מעמד וחלק מחבריה הופנה ליגור. כך הגעתי למשק בשנת 1928. במשך רוב שנותי במקום עבדתי בטיפול בתינוקות, עבודה בה התמחיתי. לעתים מסרתי גם תור במטבח. כך נמצאת אני ביגור למעלה משנות דור — 35 שנה.

זו שקה רוזמרין

(מתוך ספר יגור)

